

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 5-6-2020
Αριθμ. Πρωτ.: 346/105798

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/υση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ζημιές από πλημμύρες της Άνοιξης του 2020 σε καλλιέργειες στην ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας Βοιωτίας»

ΣΧΕΤ: 1. Η Ερώτηση ΑΚΕ 5590/259/8-4-2020
2. Η Ερώτηση 5640/9-4-2020

Απαντώντας στα παραπάνω που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Γ. Μουλκιώτης, Γ. Πούλου, Α. Αθανασίου, Β. Αποστόλου, Δ. Αυγέρη, Σ. Βαρδάκης, Χ. Γιαννούλης, Σ. Ελευθεριάδου, Ν. Ηγουμενίδης, Ν. Κασιμάτη, Μ. Κάτσης, Χ. Καφαντάρη, Κ. Μάρκου, Α. Μεϊκόπουλος, Θ. Μωραΐτης, Μ. Ξενογιαννακοπούλου, Π. Πολάκης, Γ. Ραγκούσης, Γ. Σαρακιώτης, Π. Σκουρολιάκος, Μ. Σκούφα, Χ. Σπίρτζης, Ο. Τελιγιορίδου, Γ. Τσίπρας, Μ. Χατζηγιαννάκης και Ρ. Χρηστίδου**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Προκειμένου να υποστηριχθούν οι έλληνες γεωργοί, ώστε να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες και πιέσεις που υφίστανται από την πανδημία του κορωνοϊού, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο της τηλεδιάσκεψης των Υπουργών Γεωργίας και Αλιείας της 25^{ης} Μαρτίου 2020, πρότεινε σειρά μέτρων, μεταξύ των οποίων, τα ακόλουθα:

- Αύξηση του ποσοστού προκαταβολών άμεσων ενισχύσεων έως 80% και παράλληλα δυνατότητα καταβολής των προκαταβολών, υπό τη μόνη προϋπόθεση της ολοκλήρωσης των διοικητικών ελέγχων.
Ακολουθώντας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε πρόταση κανονισμού για την τροποποίηση του Καν. 1306/2013, προτείνοντας αύξηση του ποσοστού των προκαταβολών άμεσων ενισχύσεων έως 70% και έως 85% για μέτρα της αγροτικής ανάπτυξης. Στην παρούσα φάση, αναμένεται η ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης της νομοθετικής πράξης.
- Έγκαιρη χορήγηση των προκαταβολών άμεσων ενισχύσεων, πριν την 16^η Οκτωβρίου.
- Παροχή μέγιστης ευελιξίας όσον αφορά στα ποσοστά και στον χρόνο διενέργειας επιτόπιων ελέγχων για τις άμεσες ενισχύσεις (όπως βασική ενίσχυση, πολλαπλή συμμόρφωση, πρασίνισμα), για διάφορα καθεστώτα της Κοινής Οργάνωσης Γεωργικών Αγορών (όπως αμπελοοινικός τομέας, φρούτα και λαχανικά, πρόγραμμα διανομής φρούτων και λαχανικών και γάλακτος στα σχολεία), καθώς και για το πρόγραμμα στήριξης των Μικρών Νησιών του Αιγαίου.
Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανταποκρίθηκε και παρουσίασε νομοθετική πρόταση τροποποίησης των Κανονισμών 809/2014 και 181/2014, μειώνοντας τα ποσοστά των επιτόπιων ελέγχων, παρέχοντας ταυτόχρονα τη δυνατότητα χρήσης

εναλλακτικών αποδεικτικών στοιχείων. Στην παρούσα φάση, αναμένεται η ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης της νομοθετικής πρότασης.

- Μέγιστη ευελιξία όσον αφορά στις προθεσμίες κοινοποιήσεων στην Επιτροπή εθνικών αποφάσεων, στατιστικών δεδομένων, εκθέσεων κλπ.
- Μεταβατική περίοδο δύο ετών για την έναρξη εφαρμογής της ΚΑΠ μετά το 2020, δεδομένου ότι οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ καθυστερούν επιπλέον λόγω της πανδημίας.
- Παράταση των προθεσμιών υποβολής της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης και των αιτήσεων ενίσχυσης ή πληρωμής έως 15 Ιουνίου αντί 15 Μαΐου, καθώς επίσης και της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων χορήγησης δικαιωμάτων ενίσχυσης ή αύξησης της αξίας τους.

Η Επιτροπή έλαβε υπόψη την ελληνική πρόταση και ανταποκρίθηκε, παρουσιάζοντας στις 27/3/2020 σχέδιο εκτελεστικού κανονισμού για την τροποποίηση του Κανονισμού 809/2014, μεταθέτοντας τις προθεσμίες αυτές κατά ένα μήνα, δηλαδή έως 15 Ιουνίου 2020. Η νομοθετική πρόταση εγκρίθηκε ομόφωνα από τα κ-μ και δημοσιεύτηκε ο σχετικός εκτελεστικός Κανονισμός ΕΕ/2020/501.

Δυνάμει του ανωτέρω Κανονισμού, ο Υπουργός και ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρέτειναν κατά ένα μήνα την προθεσμία υποβολής της Αίτησης Ενιαίας Ενίσχυσης 2020 και ως καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή δηλώσεων ΟΣΔΕ ορίζεται η Παρασκευή 15 Ιουνίου 2020, αντί της 15^{ης} Μαΐου που ίσχυε μέχρι σήμερα. Επίσης, ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής τροποποίησης ορίζεται η 30^η Ιουνίου 2020, ημέρα Σάββατο αντί της 31^{ης} Μαΐου.

Επίσης, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει ζητήσει από την Ε. Επιτροπή να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις μαζί με τα κράτη-μέλη, προκειμένου να λαμβάνονται άμεσα τα κατάλληλα μέτρα, όπου απαιτηθεί, με στόχο την υποστήριξη των Ευρωπαίων γεωργών.

Ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο των ευεργετικών μέτρων που λαμβάνονται από το Υπουργείο για την άμβλυνση των επιπτώσεων που προκαλεί η πανδημία του κορωνοϊού στον πρωτογενή τομέα και προκειμένου να ενισχύσει τη ρευστότητα των παραγωγών, πέτυχε την κρίσιμη επίσπευση της καταβολής των συνδεδεμένων ενισχύσεων στο σύνολο των αγροτικών προϊόντων για το έτος 2019.

Συγκεκριμένα, ολοκληρώθηκε στα μέσα Μαΐου από τον ΟΠΕΚΕΠΕ η καταβολή της πληρωμής όλων των συνδεδεμένων ενισχύσεων, έναν και πλέον μήνα νωρίτερα σε σχέση με πέρυσι. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει την ιδιαίτερη σημασία που δίνει ο Υπουργός στην έμπρακτη στήριξη των Ελλήνων παραγωγών, αναγνωρίζοντας παράλληλα τον καθοριστικό τους ρόλο στη διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας της πατρίδας μας εν μέσω της πανδημίας του κορωνοϊού.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το συνολικό ποσό με το οποίο ολοκληρώθηκε η καταβολή των συνδεδεμένων ενισχύσεων για το προηγούμενο έτος ανέρχεται στα 40.137.904,20 ευρώ.

Επιπροσθέτως σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος του παραπάνω ποσού, δηλαδή 38.850.883,70 ευρώ, κατευθύνθηκε σε συνδεδεμένες ενισχύσεις και ενισχύσεις για τα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους οι οποίες καταβάλλονται για πρώτη φορά στο πλαίσιο των πληρωμών για τις αιτήσεις έτους 2019.

Αναλυτικά οι δικαιούχοι και το συνολικό ποσό που διατέθηκε σε αυτούς:

- 1.549.113,13 ευρώ σε 3.833 δικαιούχους ενίσχυσης για ροδάκινα προς χυμοποίηση,
- 33.291.840,68 ευρώ σε 8.408 δικαιούχους ενίσχυσης για βόειο κρέας,
- 2.248.355,97 ευρώ σε 69 δικαιούχους ενίσχυσης για βοοτρόφους (Μέτρο 1),
- 526.816,99 ευρώ σε 54 δικαιούχους ενίσχυσης για αιγοπροβατοτρόφους (Μέτρο 2),
- 1.234.756,93 ευρώ σε 2.194 δικαιούχους ενίσχυσης για διατήρηση της καλλιέργειας αμπελώνων VQPRD στα μικρά νησιά Αιγαίου Πελάγους (ΜΝΑ).

Το ποσό των 1.287.020,50 ευρώ αφορά σε συμπληρωματικές πληρωμές για: βασική ενίσχυση, πράσινη ενίσχυση, γεωργούς νεαρής ηλικίας, ειδική ενίσχυση βάμβακος,

πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή, πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά σανοδοτικά ψυχανθή, βρώσιμα όσπρια, βιομηχανική τομάτα, σκληρό σίτο, ζαχαρότευτλα, καρπούς με κέλυφος, μήλα, σπόρους σποράς, κορινθιακή σταφίδα, πορτοκάλια προς χυμοποίηση, σπαράγγια, αιγοπρόβειο κρέας, διατήρηση των παραδοσιακών ελαιώνων στα ΜΝΑ και καλλιέργεια γεωμήλων στα ΜΝΑ.

Περαιτέρω, πρέπει να σημειωθεί ότι, με εντολή του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του Υπουργείου προχωρά στην ένταξη 25 νέων πράξεων, συνολικού ποσού 28.312.000 €, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, και ειδικότερα στη δράση 4.2.1 που αφορά στη «Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με τελικό προϊόν γεωργικό» του υπομέτρου 4.2, με δικαιούχους πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του αγροδιατροφικού τομέα. Κατόπιν αυτού, ο συνολικός προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων της δράσης 4.2.1 ανέρχεται σε 376.242.000 €.

Επιπλέον, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού, ο σχεδιασμός της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξης της Ελλάδας» (ΕΥΔ ΠΑΑ) της Γενικής Γραμματείας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του ΥΠΑΑΤ, περιλαμβάνει τη λήψη κανονιστικών μέτρων τόσο σε ενωσιακό επίπεδο, όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλουν στην ομαλή εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020, καθώς και στη διευκόλυνση των ωφελουμένων του.

Ειδικότερα, σε επίπεδο ΕΕ και όσον αφορά στην τροποποίηση των Κανονισμών της ΕΕ, το ΥΠΑΑΤ προτείνει:

A. Για την υφιστάμενη Προγραμματική Περίοδο:

1. Τη Δυνατότητα παρατάσεων για τις κανονιστικές καταληκτικές ημερομηνίες, η τήρηση των οποίων μπορεί να μην είναι εφικτή και να οδηγήσει σε επιβολές προστίμων/κυρώσεων και σε απώλεια ενωσιακών πόρων. Ενδεικτικά, προτείνεται:
 - Παράταση της προβλεπόμενης περιόδου κατάρτισης των ενταγμένων στο πρόγραμμα Νέων Γεωργών του ΠΑΑ, λόγω διακοπής των μαθημάτων από τον ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ.
 - Αύξηση των ποσοστών προκαταβολής δικαιούχων, στο πλαίσιο των μέτρων που αφορούν σε έκταση και ζώα (όπως τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα).
 - Παράταση των καταληκτικών ημερομηνιών υποβολής ετήσιας έκθεσης υλοποίησης, καθώς και εκπλήρωσης της υποχρέωσης επίτευξης των προβλεπόμενων ποσοστών των επιτόπιων και εκ των υστέρων ελέγχων ή μείωση των ποσοστών αυτών.
2. Διερεύνηση της συνολικής παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου για μια διετία, για την υλοποίηση των εγκεκριμένων επενδύσεων και πρόβλεψη μεταβατικών κανόνων για την απρόσκοπτη ολοκλήρωση και χρηματοδότησή τους στην επόμενη, εφόσον κριθεί απαραίτητο.
3. Πρόβλεψη για την περίπτωση μη εκπλήρωσης του κανόνα $n+3$, χωρίς την επιβολή κυρώσεων.
4. Παροχή μεγαλύτερης ευελιξίας στις τροποποιήσεις του ΠΑΑ (όπως μεταφορά πόρων μεταξύ προτεραιοτήτων χωρίς περιορισμούς, διεύρυνση επιλεξιμοτήτων σε σχέση και με άλλα Ταμεία της ΕΕ).
5. Ευελιξία στην αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων, ιδίως ως προς τη δυνατότητα χορήγησης κεφαλαίου κίνησης στις πληττόμενες επιχειρήσεις.
6. Χορήγηση προκαταβολής για την υλοποίηση των ενταγμένων επενδύσεων, με ευνοϊκότερους όρους σχετικά με το ύψος των κανονιστικά προβλεπόμενων εγγυήσεων, καθώς και το ποσοστό αυτής ως προς τη συνολική δημόσια δαπάνη των επενδύσεων.

B. Για τη νέα Προγραμματική Περίοδο

Προτείνεται:

- Μετάθεση του χρόνου υποβολής/έγκρισης του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ, δεδομένης τόσο της καθυστέρησης στην έκδοση των σχετικών Κανονισμών όσο και της αδυναμίας ολοκλήρωσης της δημόσιας διαβούλευσης.
- Διατήρηση του κανόνα N+3 και τη νέα προγραμματική περίοδο.
- Μεγαλύτερη ευελιξία ως προς την επίτευξη των ετήσιων στόχων.
- Ενσωμάτωση σε νέους Κανονισμούς προβλέψεων για την αντιμετώπιση ανάλογων κρίσεων στο μέλλον.

Σχετικά με την τροποποίηση του εθνικού θεσμικού πλαισίου εφαρμογής του ΠΑΑ από τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης του ΠΑΑ, πρόκειται να προβλεφθούν κατά περίπτωση:

1. Παράταση των προθεσμιών που αφορούν σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης ενταγμένων επενδύσεων, ιδιωτικών και δημοσίων (όπως υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης και πληρωμής, αξιολόγηση αιτήσεων, ενστάσεις, δημοπρατήσεις, υλοποίηση, τροποποιήσεις, εκκαθάριση πληρωμών).
2. Μείωση ή απαλοιφή του ελαχίστου ποσοστού επί του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού που πρέπει να αιτείται ο δικαιούχος στην 1η αίτηση πληρωμής.
3. Αύξηση του αριθμού των αιτημάτων πληρωμής, καθώς και τροποποίησης που μπορούν να υποβληθούν από τον δικαιούχο κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.
4. Δυνατότητα ολοκλήρωσης της επένδυσης σε μικρότερο ποσοστό από το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό της αντικείμενο, εφόσον το τμήμα που υλοποιήθηκε είναι αυτοτελές και λειτουργικό.
5. Για επενδύσεις μεγάλου προϋπολογισμού, όπως αυτές της Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων, δυνατότητα αποδέσμευσης ποσών που έχουν δεσμευτεί για την υλοποίησή τους, προκειμένου να κατευθυνθούν στην εξυπηρέτηση έκτακτων αναγκών των επιχειρήσεων, και επανέλεγχος της διάθεσης ιδίων κεφαλαίων κατά το στάδιο του 1ου αιτήματος πληρωμής.
6. Μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων επισκέψεων επαλήθευσης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των επενδύσεων κατά τα ενδιάμεσα στάδια υποβολής αιτημάτων πληρωμής. Ο έλεγχος να πραγματοποιείται εκ των υστέρων και εφόσον έχουν αρθεί οι περιορισμοί, ή/και πριν την αποπληρωμή των επενδύσεων.
7. Διευκόλυνση χορήγησης εθνικής προκαταβολής στις Ομάδες Τοπικής Δράσης (Αναπτυξιακές ΟΤΑ) για την επιτάχυνση υλοποίησης έργων στο πλαίσιο του LEADER.
8. Αύξηση του ποσοστού συνολικής υπερδέσμευσης των πόρων του ΠΑΑ, με ένταξη περισσότερων επενδύσεων για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και με βάση τη πορεία εξυγίανσης των μέτρων αυτού, το εύρος της αναμενόμενης ύφεσης, την πρόβλεψη ή μη παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και τη δυνατότητα ή μη μεταφοράς ανειλημμένων υποχρεώσεων στην επόμενη.

Ήδη, στο πλαίσιο αυτό διατέθηκαν ακόμη 40 εκατ. € για την ένταξη επιπλέον δικαιούχων στο μέτρο της Μεταποίησης και Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων (συνολικά οι διατιθέμενοι πόροι ανέρχονται σε 440 εκατ. €,) ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω η επιχειρηματικότητα.

Επισημαίνεται επίσης ότι, δεδομένου του προχωρημένου της προγραμματικής περιόδου έχει δεσμευτεί το μεγαλύτερο μέρος των πόρων του ΠΑΑ, ενώ ταυτόχρονα υφίστανται και ανελαστικές υποχρεώσεις πληρωμών για τα επόμενα χρόνια, όπως της εξισωτικής αποζημίωσης, γεγονός που περιορίζει της χρηματοδοτικές δυνατότητες του προγράμματος.

Επιπλέον, στο τέλος Μαρτίου το Υπουργείο Οικονομικών, κατόπιν συνεννόησης με τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, διέθεσε στο ΥΠΑΑΤ ποσό ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ για την παροχή άμεσων ενισχύσεων προς τους παραγωγούς του πρωτογενούς τομέα. Το συγκεκριμένο ποσό συνιστά το πρώτο εργαλείο το οποίο

θα αξιοποιηθεί στοχευμένα για την ενίσχυση των κλάδων που πλήττονται από τη νόσο του κορωνοϊού.

Παράλληλα, σύμφωνα με την αριθ. C(2020) 1863 final/19.3.2020 ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το σχέδιο της οποίας τέθηκε σε κατεπείγουσα διαβούλευση μεταξύ των κρατών μελών, θεσπίζεται προσωρινό πλαίσιο για τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπούν στη στήριξη της οικονομίας λόγω των έκτακτων συνθηκών που έχουν δημιουργηθεί από την εξάπλωση του κορωνοϊού.

Τα σημαντικότερα σημεία του ανωτέρω πλαισίου έχουν ως εξής:

1. Καθορίζονται κανόνες δυνάμει των οποίων κρίνονται ως συμβιβάσιμες με την εσωτερική αγορά οι κρατικές ενισχύσεις που θα χορηγηθούν προς αντιμετώπιση των συνεπειών των μέτρων που θα ληφθούν για τον κορωνοϊό.

2. Οι ενισχύσεις αυτές δημοσιεύονται στο σχετικό ιστότοπο κρατικών ενισχύσεων, δεν δύναται να έχουν οριζόντιο χαρακτήρα και χρήζουν κοινοποίησης στην Επιτροπή, ενώ είναι σύμφωνες με την αρχή της αναλογικότητας.

3. Στο σημείο 23 της ανωτέρω ανακοίνωσης γίνεται ειδικότερη αναφορά στον αγροτικό τομέα και στον τομέα της αλιείας και των υδατοκαλλιέργειών, με σημαντικότερα σημεία τα εξής:

- Η ενίσχυση, η οποία μπορεί να είναι άμεση ή υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, δεν υπερβαίνει τα 120.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, ή τα 100.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων. Τα ανωτέρω ποσά νοούνται ως ακαθάριστα.

- Ενισχύσεις στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής δεν πρέπει να καθορίζονται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά.

- Το καθεστώς ενισχύσεων μπορεί να εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, υπό τον όρο ότι δεν αφορά καμία από τις κατηγορίες ενισχύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 1 στοιχεία α' έως ια' του Καν (ΕΕ) 717/2014 της Επιτροπής.

- Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται σε διάφορους τομείς για τους οποίους ισχύουν διαφορετικά μέγιστα ποσά ενίσχυσης, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν με κατάλληλα μέσα ότι δεν γίνεται υπέρβαση του μέγιστου ποσού κάθε τομέα, καθώς και ότι δεν γίνεται υπέρβαση του μέγιστου ποσού αθροιστικά.

Δυνάμει των ανωτέρω, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξετάζει αδιάλειπτα τις περιπτώσεις που αφορούν παραγωγούς ή/και επιχειρήσεις που πιθανόν έχουν πληγεί εξαιτίας της πανδημίας, ώστε να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα στήριξής τους.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στα μέσα του Απριλίου, απέστειλε κατεπείγουσα επιστολή προς το Υπουργείο Οικονομικών με την οποία ζητά την άμεση στήριξη των παράκτιων αλιέων όλης της χώρας μέσω της ενεργοποίησης του μηχανισμού ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis). Το συνολικό ποσό της αιτούμενης ενίσχυσης ανέρχεται σε 15.300.000 ευρώ. Η κίνηση αυτή του Υπουργού έρχεται σε συνέχεια της συγκροτημένης προσπάθειας του Υπουργείου να ενισχύσει τους πληττόμενους κλάδους επιβεβαιώνοντας τη στρατηγική του για έγκαιρη παρέμβαση όπου παρατηρούνται ασυμμετρίες.

Την επιτακτική ανάγκη να ληφθούν άμεσα επείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού στον αγροτοδιατροφικό τομέα επισημαίνουν σε Κοινή τους Δήλωση οι Υπουργοί Γεωργίας των 27 Κρατών Μελών της ΕΕ μεταξύ των οποίων και η χώρα μας διά του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και

Τροφίμων. Στην Κοινή αυτή Δήλωση, εξαιρείται ο ζωτικής σημασίας ρόλος που καλούνται να διαδραματίσουν οι αγρότες και ο ευρύτερος αγροτοδιατροφικός τομέας στη διατήρηση της διατροφικής ασφάλειας και της επισιτιστικής επάρκειας κατά τη διάρκεια της κρίσης και υπογραμμίζεται η ιδιαίτερη σημασία που πρέπει να δοθεί στη συγκρότηση ενός ουσιαστικού πλαισίου μέσα από την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) και η ανάγκη ενίσχυσής της στο άμεσο μέλλον. Συγκεκριμένα προτείνουν:

- Την εφαρμογή μέτρων βάσει του κανονισμού για την Κοινή Οργάνωση της Αγοράς (ΚΟΑ) που προβλέπεται στην ΚΑΠ, συμπεριλαμβανομένων ιδίως μέτρων για ιδιωτική αποθεματοποίηση, προκειμένου να στηριχθούν οι τομείς στους οποίους έχουν παρατηρηθεί σημαντικές διαταραχές και οι οποίοι έχουν υποστεί επιπτώσεις στις τιμές των προϊόντων τους, καθώς και στοχευμένα μέτρα έκτακτης ενίσχυσης για τους αγρότες των τομέων που έχουν πληγεί περισσότερο, σύμφωνα με τα όσα προβλέπουν τα άρθρα 219 και 221 του κανονισμού για την Κοινή Οργάνωση της Αγοράς.
- Τη συνεχή και στενή παρακολούθηση όλων των τομέων κατά την προσεχή περίοδο, επιδεικνύοντας την κατάλληλη ετοιμότητα για τη λήψη περαιτέρω μέτρων στο πλαίσιο της ΚΟΑ εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο.
- Την άμεση παροχή περαιτέρω ευελιξίας στα Κράτη Μέλη αναφορικά με την αξιοποίηση των δύο πυλώνων της ΚΑΠ, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας έγκαιρης καταβολής των προγραμματισμένων πληρωμών, τη δυνατότητα καταβολής υψηλότερων ποσοστών προκαταβολής πληρωμών σε σχέση με αυτές που έχουν ήδη ανακοινωθεί, την ενεργοποίηση συγκεκριμένων μέτρων που περιλαμβάνονται στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης και την εφαρμογή επιτόπιων και διοικητικών ελέγχων, χωρίς να μειώνεται η αποτελεσματικότητα του συστήματος ελέγχου.
- Μια συνεχιζόμενη, ισχυρή και συντονισμένη ευρωπαϊκή ανταπόκριση που θα καταδεικνύει σε όλους τους Ευρωπαίους πολίτες τον ζωτικό ρόλο που καλούνται να διαδραματίσουν οι Ευρωπαίοι αγρότες και ο ευρύτερος αγροτοδιατροφικός τομέας ως απάντηση στην άμβλυνση των επιπτώσεων της νόσου (COVID-19), καθώς και την ισχύ της ΚΑΠ στη στήριξη της επισιτιστικής ασφάλειας, της προστασίας του περιβάλλοντος και στην αναζωογόνηση των αγροτικών περιοχών τόσο σε αυτήν την κρίσιμη περίοδο που διανύουμε, όσο και στο μέλλον.
- Την ανάδειξη της ετοιμότητας των Ευρωπαϊκών αγροτικών εκμεταλλεύσεων να αντιμετωπίσουν την κρίση που προκαλεί η πανδημία καθώς και άλλες σημερινές και μελλοντικές προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένης της αλλαγής του κλίματος και της απώλειας της βιοποικιλότητας.

Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί η σημαντική επιτυχία που σημείωσε η ελληνική Κυβέρνηση στο μέτωπο των μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού, καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε την αύξηση του σχετικού κονδυλίου που χρηματοδοτείται από κοινοτικούς πόρους κατά 250 εκ. ευρώ, σε συνολικά 2,25 δις ευρώ, και αφορά στην επιδότηση της προμήθειας των εγγυήσεων προς τις επιχειρήσεις, ενώ ταυτόχρονα συμφώνησε να ενταχθούν στο ευνοϊκό καθεστώς ενισχύσεων και οι αγρότες. Η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι το αποτέλεσμα της στενής συνεργασίας και των επίμονων πιέσεων που άσκησαν προς αυτή την κατεύθυνση ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τον Υφυπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Ειδικότερα, όπως αναφέρθηκε στην τηλεδιάσκεψη που πραγματοποίησαν στις 4.5.2020 οι δύο Υφυπουργοί, στο υπό σύσταση «Ταμείο Εγγυοδοσίας COVID 19» για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας (ΕΑΤ), που θα είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή των μέτρων στήριξης:

- Θα έχουν πλέον πρόσβαση οι αυτοαπασχολούμενοι και οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη γεωργία και την υδατοκαλλιέργεια.
- Εκτός από την έκδοση μερικών εγγυήσεων για επιλέξιμα δάνεια για κεφάλαια κίνησης που προέβλεπε το αρχικό μέτρο, πλέον θα προσφέρεται και η δυνατότητα επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια. με αποτέλεσμα το σημαντικά χαμηλότερο κόστος του δανείου.

Στο πλαίσιο του Ταμείου Εγγυοδοσίας, η εγγύηση των δανείων για κεφάλαια κίνησης ανέρχεται στο 80%. Η διάρκεια του μέτρου είναι ως τις 31 Δεκεμβρίου

2020 και τυχόν παράταση της ισχύος του θα εξετασθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς τα τέλη του έτους.

Στο Ταμείο αποκτούν πλέον πρόσβαση και οι Έλληνες αγρότες, οι οποίοι μπορούν με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους να καλύψουν τις ανάγκες σε κεφάλαιο κίνησης.

Το Ταμείο Εγγυοδοσίας που σχεδιάστηκε σε συνεργασία με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα θα είναι διαθέσιμο στην αγορά το αργότερο έως τα μέσα Μαΐου.

Σε αυτό το πρόγραμμα θα μπορούν να συμμετάσχουν, κατόπιν της έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πριν από λίγες ημέρες, και οι αυτοαπασχολούμενοι και οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους σημαντικούς τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας. Επιπλέον, επιδοτώντας έως και 100% την προμήθεια εγγύησης, επιτυγχάνεται μείωση του κόστους δανεισμού για τις επιχειρήσεις, στοχεύοντας μέσω και αυτού του εργαλείου στην κάλυψη των αυξημένων αναγκών ρευστότητας την παρούσα χρονική στιγμή.

Όπως επισημαίνει ο Υπουργός, το ΥΠΑΑΤ θα συνεχίσει να εργάζεται μεθοδικά και αποτελεσματικά σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προκειμένου να επιτύχει την καθολική στήριξη όλων όσοι πλήττονται από τις δυσμενείς επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού.

Επίσης, ο Υπουργός και η Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κα Φωτεινή Αραμπατζή, καθώς και ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου, αρμόδιος για θέματα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων, συμμετείχαν στην άτυπη τηλεδιάσκεψη Υπουργών Γεωργίας και Αλιείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 13 Μαΐου 2020 με θέμα τις επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού στον αγροτικό και αλιευτικό κλάδο των κρατών μελών.

Κατά τη διάρκεια της τηλεδιάσκεψης ο Υπουργός ανέπτυξε στους ομολόγους του τα κρίσιμα και ουσιαστικά μέτρα που λαμβάνει το Υπουργείο για τη στήριξη των παραγωγικών τομέων της πατρίδας μας που έχουν πληγεί από την υγειονομική κρίση, επισημαίνοντας παράλληλα την ανάγκη για λήψη επιπλέον μέτρων εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσα από την παροχή περαιτέρω ευελιξίας και αξιοποίησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) και του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ).

Παράλληλα, ο Υπουργός χαιρέτισε την άμεση ανταπόκριση την οποία επέδειξαν η Ευρωπαϊκή Προεδρία και η Κομισιόν στην ικανοποίηση των ελληνικών αιτημάτων στήριξης, επισημαίνοντας ωστόσο ότι απαιτείται η διάθεση επιπλέον πόρων προκειμένου να αναχαιτιστούν οι επιπτώσεις της κρίσης που προκαλεί η πανδημία σε όλους τους πληττόμενους κλάδους του πρωτογενούς τομέα.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Υπουργός τάχθηκε υπέρ της αξιοποίησης του μέτρου αποστάξεως κρίσης για τη στήριξη του οινοπαραγωγικού κλάδου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατ' επέκταση και της χώρας μας, παροτρύνοντας παράλληλα τη διάθεση ευρωπαϊκών κονδυλίων για την έμπρακτη στήριξη των οινοπαραγωγών.

Επιπροσθέτως, ο Υπουργός τόνισε ότι η Ελλάδα στηρίζει το υπό έγκριση Εξαιρετικό Προσωρινό Μέτρο Στήριξης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) τονίζοντας την ιδιαίτερη σημασία του στην άμεση ανακούφιση των αγροτών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Ο Υπουργός εκτίμησε ωστόσο ότι για τη χρηματοδότηση του συγκεκριμένου μέτρου θα πρέπει να διατεθεί ποσοστό ύψους 2% του ΠΑΑ χρηματοδοτούμενο πλήρως (100%) από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επιπλέον, ο Υπουργός υπογράμμισε ότι η όσο το δυνατόν ταχύτερη πληρωμή της προκαταβολής των κοινοτικών ενισχύσεων και σε υψηλότερο ποσοστό θα λειτουργήσει ευεργετικά για την κάλυψη των έκτακτων αναγκών ρευστότητας των αγροτών που έχουν δημιουργηθεί μέσα σε αυτές τις ιδιαίτερα δυσμενείς συνθήκες.

Στην κατεύθυνση αυτή ο Υπουργός πρότεινε τα εξής:

- Υψηλότερο ποσοστό προκαταβολών στο ύψος του 80% των άμεσων ενισχύσεων με πιθανή ημερομηνία καταβολής νωρίτερα του Οκτωβρίου και συγκεκριμένα όσο το δυνατόν νωρίτερα.
- Υψηλότερο ποσοστό προκαταβολών άνω του 50% για τα επενδυτικά μέτρα του ΠΑΑ με μειωμένες εγγυήσεις.
- Χαμηλότερο ποσοστό στους επιτόπιους ελέγχους για την ταυτοποίηση και την καταγραφή των ζώων μέχρι ποσοστού 1,5%.
- Πλήρης ευελιξία για τη μεταφορά πόρων μεταξύ των μέτρων του ΠΑΑ.

Είναι φανερό ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρακολουθεί στενά τις ασυμμετρίες που παρατηρούνται στον πρωτογενή τομέα και θα στηρίξει εμπράκτως όλους όσους έχουν υποστεί ζημία από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας, παρεμβαίνοντας αποφασιστικά και ουσιαστικά σε κάθε ζήτημα που τυχόν προκύπτει, με στοχευμένη λήψη μέτρων. Επίσης, το Υπουργείο παρακολουθεί στενά την αγορά για την αποτροπή κερδοσκοπικών πρακτικών.

Ο εποικοδομητικός διάλογος που έχει αναπτύξει, μέσω τηλεδιασκέψεων, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με εκπροσώπους καλλιεργητών, κτηνοτρόφων, μελισσοκόμων, ανθοκόμων και αλιέων από όλη τη χώρα, για την επίλυση των ζητημάτων που έχουν προκύψει στην παραγωγή εξαιτίας των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού, θα συνεχιστεί.

Βασικός προσανατολισμός του ΥΠΙΑΑΤ παραμένει η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, η αύξηση της προστιθέμενης αξίας και η εξωστρέφεια των αγροτικών προϊόντων της πατρίδας μας. Ιδιαίτερα υπό την παρούσα συγκυρία, προτεραιότητα του Υπουργείου είναι η διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας και η περιφρούρηση της διατροφικής ασφάλειας.

Όσον αφορά στις ζημιές που προξενήθηκαν από τις πρόσφατες πλημμύρες της Άνοιξης του 2020 σε καλλιέργειες (σιτηρά, μηδικές, κηπευτικά) στην ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Βοιωτίας, σημειώνεται ότι διενεργήθηκαν εκτενείς επισημάνσεις από κλιμάκια γεωτεχνικών του Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Λαμίας, οι οποίες αφορούν στην τεκμηρίωση των ανωτέρω ζημιών σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α. Ενημερωτικά αναφέρεται ότι οι ανωτέρω ζημιές αφορούν ζημιωθείσα καλλιεργήσιμη έκταση 10.500 στρεμμάτων.

Η διενέργεια των επισημάνσεων ολοκληρώθηκε, άνοιξαν οι αναγγελίες υποβολής δηλώσεων από τους ανταποκριτές του ΕΛ.Γ.Α. σε συνεννόηση με τις υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. και θα ακολουθήσει η εκτιμητική διαδικασία.

Η υποβολή των δηλώσεων ζημιάς που έγινε με τη διαδικασία των προσωρινών δηλώσεων ολοκληρώθηκε και υποβλήθηκαν 320 δηλώσεις.

Σημειώνεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α. κατανοώντας τις δυσκολίες που προέκυψαν στις μετακινήσεις των παραγωγών ως αποτέλεσμα των περιοριστικών μέτρων που υιοθετήθηκαν λόγω της πανδημίας του covid-19 με γνώμονα τη διασφάλιση πρωτίστως της δημόσιας υγείας, ενημερώνει ότι, η προθεσμία για την υποβολή των προσωρινών δηλώσεων ζημιάς φυτικής παραγωγής στο εξής θα ανέρχεται σε 25 ημέρες και όχι στις προβλεπόμενες 15 ημέρες.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, το έντυπο της προσωρινής δήλωσης ζημιάς έχουν τη δυνατότητα οι παραγωγοί να το εκτυπώσουν από την ιστοσελίδα του ΕΛ.Γ.Α. ή να το προμηθευτούν από τις κατά τόπους τοπικές κοινότητες. Τα συμπληρωμένα έντυπα θα συγκεντρώνονται σε ειδικά κουτιά, τα οποία θα βρίσκονται σε χώρο που θα οριστεί στις κατά τόπους τοπικές κοινότητες. Η υποβολή της προσωρινής δήλωσης θεωρείται δεσμευτική της οριστικής δήλωσης ζημιάς. Μετά τη λήξη της προαναφερόμενης

προθεσμίας, οι προσωρινές δηλώσεις θα παραληφθούν και θα πρωτοκολληθούν από τους ανταποκριτές του ΕΛ.Γ.Α.

Κατόπιν τούτου, μετά την ολοκλήρωση των προσωρινών δηλώσεων οι παραγωγοί θα υποβάλλουν τις οριστικές δηλώσεις ζημιών σε συνεννόηση με τους τοπικούς ανταποκριτές των πληγέντων δήμων σύμφωνα με τη σχετική οδηγία που έχει δώσει ο ΕΛ.Γ.Α.

Στη συνέχεια, θα ξεκινήσει η εκτιμητική διαδικασία και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.

Όσον αφορά στις ζημιές που προξενήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2019 σε διάφορες καλλιέργειες (δενδρώδεις καλλιέργειες, καλλιέργειες κηπευτικών, βαμβακιών κ.λπ.) στην ευρύτερη περιοχή της Π.Ε. Βοιωτίας από καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια, σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α. (όπως, χαλάζι, βροχοπτώσεις-πλημμύρες), σημειώνεται ότι το έργο των εκτιμήσεων έχει ολοκληρωθεί και έχει ξεκινήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς. Ειδικότερα, έχουν μέχρι στιγμής καταβληθεί αποζημιώσεις ύψους 2.200.000 ευρώ περίπου στους δικαιούχους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.

Ο δε σχεδιασμός του ΕΛ.Γ.Α είναι μέχρι τον μήνα Ιούλιο του έτους 2020 να έχει καταβληθεί τμηματικά το μεγαλύτερο μέρος των αποζημιώσεων στην Π.Ε. Βοιωτίας.

Ενημερωτικά αναφέρεται ότι, ο ΕΛ.Γ.Α. έχει μέχρι στιγμής καταβάλει για τις ζημιές του 2019 αποζημιώσεις ύψους 88.126.725 ευρώ περίπου στους δικαιούχους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς, ενώ αναμένεται και νέα πληρωμή εντός των μηνών Μαΐου-Ιουνίου τρέχοντος έτους.

Σε κάθε περίπτωση, η οδηγία του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α προς τις υπηρεσίες του Οργανισμού είναι οι χρόνοι αποζημίωσης όπου είναι εφικτό και σύμφωνο με την νομοθεσία να συντομεύσουν, ικανοποιώντας το δίκαιο αίτημα των αγροτών.

Επιπρόσθετα αναφέρεται ότι, από το έτος 2015 και μέχρι σήμερα για τις ζημιές στην Π.Ε. Βοιωτίας, συμπεριλαμβανομένης και της Κωπαΐδας, έχουν καταβληθεί αποζημιώσεις ύψους 8.800.000 ευρώ περίπου στους δικαιούχους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς. Οι εν λόγω ζημιές προξενήθηκαν στις καλλιέργειες (κυρίως σιτηρά, μηδικές, κηπευτικά, βαμβάκια, βιομηχανική τομάτα κ.λπ.) από καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α. Ο μέσος όρος καλλιεργήσιμης έκτασης ανά έτος ανέρχεται στα 15.000 στρέμματα περίπου και συνολικά εκτιμήθηκαν πάνω από 9.000 δηλώσεις. Γενικά επισημαίνεται ότι, οι αποζημιώσεις που πραγματοποιεί ο ΕΛ.Γ.Α στους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς είναι πολλαπλάσιες των εισφορών που καταβάλλουν οι τελευταίοι, συμπεριλαμβανομένης και της Π.Ε. Βοιωτίας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1.Υπουργείο Οικονομικών (συνερωτώμενο στην Ερώτηση 5640/9-4-2020)

-Γραφείο κ. Υπουργού

2.Υπουργείο Εσωτερικών (συνερωτώμενο στην Ερώτηση ΑΚΕ 5590/259/8-4-2020 και στην Ερώτηση 5640/9-4-2020)

-Γραφείο κ. Υπουργού

3.Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών (συνερωτώμενο στην Ερώτηση 5640/9-4-2020)

-Γραφείο κ. Υπουργού

4. Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων (συνερωτώμενο στην Ερώτηση ΑΚΕ 5590/259/8-4-2020)

-Γραφείο κ. Υπουργού

5. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας (συνερωτώμενο στην Ερώτηση ΑΚΕ 5590/259/8-4-2020)

-Γραφείο . Υπουργού

6.Υπουργό Προστασίας του Πολίτη (συνερωτώμενο στην Ερώτηση ΑΚΕ 5590/259/8-4-2020)

-Γραφείο κ. Υπουργού

7. Βουλευτή κ. Γ. Μουλκιώτη

4.Βουλευτή κα Γ. Πούλου

5.Βουλευτή κ. Α. Αθανασίου

6.Βουλευτή κ. Β. Αποστόλου

7.Βουλευτή κα Δ. Αυγέρη

8.Βουλευτή κ. Σ. Βαρδάκη

9.Βουλευτή κ. Χ. Γιαννούλη

10.Βουλευτή κα Σ. Ελευθεριάδου,

11.Βουλευτή κ. Ν. Ηγουμενίδη

12.Βουλευτή κα Ν. Κασιμάτη

13.Βουλευτή κ. Μ. Κάτση

14.Βουλευτή κα Χ. Καφαντάρη

15.Βουλευτή κ. Κ. Μάρκου

16.Βουλευτή κ. Α. Μεϊκόπουλο

17.Βουλευτή κ. Θ. Μωραΐτη

18.Βουλευτή κα Μ. Ξενογιαννακοπούλου

19.Βουλευτή κ. Π. Πολάκη

20.Βουλευτή κ. Γ. Ραγκούση

21.Βουλευτή κ. Γ. Σαρακιώτη

22.Βουλευτή κ. Π. Σκουρολιάκο

23.Βουλευτή κα Μ. Σκούφα

24.Βουλευτή κ. Χ. Σπίρτζη

25.Βουλευτή κα Ο. Τελιγιορίδου

26.Βουλευτή κ. Γ. Τσίπρα

27.Βουλευτή κ. Μ. Χατζηγιαννάκη

28.Βουλευτή κα Ρ. Χρηστίδου